

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001116

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-04-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Машиніченко Олександр Анатолійович

2. Oleksandr Mashinichenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7745-6581

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Адміністративне право

Дата захисту: 16-05-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 42

Повне найменування юридичної особи: Державний університет інфраструктури та технологій

Код за ЄДРПОУ: 41330257

Місцезнаходження: вул. Кирилівська, буд. 9, Київ, 04071, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний університет інфраструктури та технологій

Код за ЄДРПОУ: 41330257

Місцезнаходження: вул. Кирилівська, буд. 9, Київ, 04071, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.01

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правовий статус компетенції керівника підприємства
2. Administrative and legal status of competence of the head of the enterprise

Реферат:

1. Дисертацію присвячено комплексному та ґрунтовному дослідженню правового регулювання відносин у сфері компетенції керівника підприємства з позиції науки адміністративного права. У роботі з'ясовано правову природу регулювання статусу компетенції керівника підприємства, розкрито сутність та охарактеризовано його ознаки. Виокремлено передумови зародження та генезису правового регулювання відносин статусу компетенції керівника підприємства. За результатами дисертаційного дослідження сформульовані авторські положення, які виносяться на захист і містять елементи наукової новизни. Вперше наведено комплексний перелік особливостей правового регулювання відносин у сфері реалізації компетенції керівником підприємства, надано доктринальну дефініцію поняття статусу компетенції керівника підприємства. У ході роботи сформульовано визначення поняття «адміністративно-правовий статус компетенції керівника підприємства», а також обґрунтовано мету правового регулювання категорії компетенції керівника підприємства. Удосконалено характеристику функції забезпечення контролю у сфері правового регулювання компетенції керівника підприємства, обґрунтовано пропозиції щодо внесення змін

до Закону України «Про господарські товариства». Дістала подальшого розвитку позиція з приводу сутності забезпечення режиму законності щодо реалізації компетенції керівника підприємства, яка є фактично діяльністю щодо забезпечення режиму законності та правопорядку у сфері економіки. Обґрунтовано, що під поняттям «адміністративно-правовий статус компетенції керівника підприємства» слід розуміти сукупність компетентностей керівника підприємства та нормативних актів щодо регулювання діяльності підприємства, забезпечення беззбиткового та нормального функціонування підприємства, дотримання стандартів управління підприємством з позицій господарської обачності. Виокремлено ознаки адміністративного регулювання компетенцій керівника підприємства, до яких відносяться: 1) особливий суб'єкт управління; 2) специфічні умови реалізації компетенцій керівника підприємства; 3) необхідність дотримання балансу економічних та репутаційних складників діяльності підприємства; 4) потреба додаткових важелів оцінки ефективності управління, серед яких головним є господарська обачність; 5) необхідність експертної підтримки діяльності підприємства. Установлено, що сучасний стан правового регулювання реалізації компетенції керівника підприємства характеризується: неоднорідністю тлумачення основних термінів цього субінституту; забезпеченістю і дієвістю; аргументованістю; прогалинами у вітчизняному законодавстві; відсутністю обов'язкового застосування норм міжнародного права у сфері управління підприємством; імперативно-диспозитивним характером правового регулювання. До основних завдань правового регулювання компетенцій керівника підприємства віднесено: 1) перехід до активної політики регулювання у сфері економіки та управління підприємством; 2) визначення основних напрямів державної політики у сфері діяльності підприємств усіх форм власності, серед яких особливе місце повинно займати питання правового регулювання експертної діяльності, процедур оцінки добросовісності та господарської обачності керівником підприємства; 3) забезпечення здійснення перетворень у сфері управління, шляхом налагодження інформаційного простору та впровадження стандартів і процедур європейських підприємств; 4) створення взаємної зацікавленості держави і приватних підприємств щодо забезпечення підвищення ефективності управління підприємством; 5) підвищення рівня правових гарантій власникам і керівникам підприємств у процедурах договірної роботи. Визначено, що у сфері реалізації компетенцій керівником підприємства можливо виділити такі функції: а) господарська функція – це забезпечення режиму нормального господарювання підприємства через реалізацію компетенцій керівника підприємства; б) правозахисна функція (захист прав і свобод, законних інтересів всіх учасників господарського товариства); в) функція контролю (покладається на власників підприємства або наглядову раду товариства); г) сервісна функція – це всі дії, спрямовані на забезпечення соціальної функції підприємства, створення комфортних умов праці. Функції у реалізації компетенції керівника підприємства поділено на три групи: перша група – загальні функції (тобто притаманні всім підприємствам, установам, організаціям незалежно від розміру та форми власності); друга група – спеціальні функції, які притаманні окремим видам підприємств за галузевою ознакою; третя – допоміжні функції, які виконують підтримуючу роль при реалізації перших двох груп функцій. Запропоновано класифікацію принципів адміністративного регулювання у сфері реалізації компетенцій керівника підприємства.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive and thorough study of the legal regulation of relations in the field of competence of the head of the enterprise from the standpoint of the science of administrative law. The work clarified the legal nature of the regulation of the competence status of the head of the enterprise, revealed its essence and characterized its features, identified the prerequisites for the birth and genesis of the legal regulation of relations of the competence status of the head of the enterprise. According to the results of the dissertation research, the author's provisions are formulated, which are submitted for defense and contain elements of scientific novelty. For the first time, a comprehensive list of the features of legal regulation of relations in the field of the implementation of competence by the head of the enterprise is given, a doctrinal definition of the concept of the status of competence of the head of the enterprise is given. The author formulated the definition of the concept of «administrative-legal status of the competence of the head of the enterprise», as well as substantiated the purpose of legal regulation of the category of competence of the head of the enterprise. The characteristics of the function of ensuring control in the field of legal regulation of the competence of the head of the enterprise

have been improved, the proposals for amendments to the Law of Ukraine «On Economic Partnerships» and the Economic Code of Ukraine have been substantiated. In the course of the study, the position regarding the essence of ensuring the regime of legality regarding the implementation of the competence of the head of the enterprise, which is actually an activity to ensure the regime of legality and law and order in the economic sphere, was further developed. It is substantiated that the concept of «administrative-legal status of the competence of the head of the enterprise» should be understood as a set of competences of the head of the enterprise and normative acts regarding the regulation of the activity of the enterprise, ensuring the loss-free and normal functioning of the enterprise, compliance with standards of enterprise management from the standpoint of economic prudence. The signs of administrative regulation of the competences of the head of the enterprise are highlighted, which include: 1) special entity management; 2) specific conditions for the implementation of the competences of the head of the enterprise; 3) the need to maintain a balance of economic and reputational components of the enterprise's activity; 4) the need for additional levers for assessing management efficiency, the main of which is economic prudence; 5) the need for expert support of the enterprise. It was established that the current state of legal regulation of the implementation of the competence of the head of the enterprise is characterized by: heterogeneity of understanding of the main terms of this sub-institute; security and efficiency; argumentation; gaps in domestic legislation; lack of mandatory application of international law in the field of enterprise management; the imperative-dispositive nature of legal regulation. The main tasks of legal regulation of the competences of the head of the enterprise include: 1) transition to an active regulation policy in the field of economy and enterprise management; 2) determination of the main directions of state policy in the sphere of activity of enterprises of all forms of ownership, among which a special place should be occupied by the issue of legal regulation of expert activity, procedures for assessing integrity and economic prudence by the head of the enterprise; 3) ensuring implementation of transformations in the field of management by establishing the information space and implementing standards and procedures of European enterprises; 4) creation of mutual interest of the state and private enterprises in ensuring the improvement of the efficiency of enterprise management; 5) increasing the level of legal guarantees for owners and managers of enterprises in contractual work procedures. It was determined that the following functions can be distinguished in the sphere of the implementation of competences by the head of the enterprise: a) economic function is the provision of the regime of normal management of the enterprise through the implementation of the competences of the head of the enterprise; b) human rights function (protection of rights and freedoms, legitimate interests of all members of the business association); c) control function (relies on the owners of the enterprise or the supervisory board of the company); d) service function – these are all actions aimed at ensuring the social function of the enterprise, creating comfortable working conditions. It is proposed to define three groups of functions in the implementation of the competence of the head of the enterprise

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Машиніченко О. А. Історіографія розвитку адміністративної думки щодо категорії компетенції керівника підприємства. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2022. № 5. С. 01-09. DOI: 10.54929/2786-5746-2022-5-01-09

- Машиніченко О. А. Поняття та характерні особливості компетенції керівника. Журнал Східноєвропейського права. 2023. № 106. С. 87-93. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2023/01/mashynichenko_106.pdf.
- Машиніченко О. А. Адміністративний статус керівника підприємства як посадової особи. Наукові записки. Серія право. 2022. № 13. С. 209-213. DOI: 10.36550/2522-9230-2022-13-209-213. URL: <https://pravo.cuspu.edu.ua/index.php/pravo/article/view/236>.
- Машиніченко О. А. Особливості та підстави адміністративної відповідальності керівника підприємства. Прикарпатський юридичний вісник. 2022. № 6. С. 106-109. URL: http://pju.nuoua.od.ua/v6_2022/21.pdf.
- Машиніченко О. А. Генезис становлення та розвитку правової категорії «компетенція керівника» в XVII-XIX ст. Право як ефективний суспільний регулятор: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 18-19 лютого 2022 р.). Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2022. С. 60-63
- Машиніченко О. А. Елементи адміністративно-правового статусу керівника підприємства. Сучасні наукові дослідження представників юридичної науки – прогрес законодавства України майбутнього: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 14-15 січня 2022 р.). Дніпро: ГО «Правовий світ», 2022. С. 66-69.
- Машиніченко О. А. Місце керівника підприємства у службовій ієрархії. Принципи гендерної рівності та недискримінації як євроінтеграційні орієнтири у сфері вищої освіти: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої Міжнародному дню жінок і дівчат у науці (14 лютого 2023 року) / ред. кол.: Кожура Л. О., Ілікчієва К. І., Богданець А. В. Київ: КНЕУ, 2023. С. 92-95. URL: https://drive.google.com/file/d/1gJxnP_yS9-GkIDVuqrdjFrnoN5bkJn4z/view.
- Машиніченко О. А. Сутність адміністративного регламенту компетенції керівника підприємства. Свобода, безпека та незалежність: правовий вимір: матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 24 лютого 2023 р.). Київ: Національний авіаційний університет, 2023. С. 208-211.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скок Павло Олександрович
2. Pavel Skok

Кваліфікація: к. держ.упр., доцент, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9136-1172

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет інфраструктури та технологій

Код за ЄДРПОУ: 41330257

Місцезнаходження: вул. Кирилівська, буд. 9, Київ, 04071, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чорна Вікторія Григорівна

2. Viktoriia Chorna

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6072-0283

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені
Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), 54/1, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Барабаш Ольга Олегівна

2. Olha Varabash

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2666-9696

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Озель Віталіна Іванівна

2. Vitalina Ozel

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4655-2869

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет інфраструктури та технологій

Код за ЄДРПОУ: 41330257

Місцезнаходження: вул. Кирилівська, буд. 9, Київ, 04071, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подолян Юлія Олександрівна

2. Yuliia Podolian

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5063-4018

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет інфраструктури та технологій

Код за ЄДРПОУ: 41330257

Місцезнаходження: вул. Кирилівська, буд. 9, Київ, 04071, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Матвійчук Анатолій Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Матвійчук Анатолій Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Максименко Олена

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна